

ligste Sider af Forsvarsvæsenet, og som man ikke kan se bort fra. Hvis man ikke vil gøre det yderste for, at vi kunne forsvare vor Neutralitet, saa er jeg aldeles overbevist om, at, om vi ville eller ikke, komme vi til at deltage til den ene eller anden Side i den næste store europæiske Krig, som bliver ført her i vore Farvande, og det endda, uden at vi ville være i Stand til med Frihed at vælge den Side, hvortil vi vil slutte os. Der er gjort faare meget i den senere Tid, for at vi kunne forsvare vor Neutralitet. Vort Lands Hovedstad er befæstet paa en saadan Maade, at den i alt Fald kan modstaa en Overtumpling, vort Lands Hovedstad er befæstet paa en saadan Maade, at det vil koste saa meget for en fremmed Magt at bemægtige sig den, at der er rimelig Udsigt til, at den vil sige, at det er dyrere, baade hvad Penge og Blod angaar, at angribe vor Hovedstad end at lade det være; men det er sikkert, synes mig, at naar man skal forsvare sit Hus, saa kan det ikke nytte noget at forsvare den ene Dør alene, naar der findes to, man maa ogsaa have Laasen aflukket til den anden Dør. Nu er det derfor mit Spørgsmaal til den højtærede Marineminister, om det ikke er nødvendigt, at vi, foruden at være i Stand til at forsvare Kjøbenhavn: saavel mod Søfiden som mod Landfiden, om det saa ikke ogsaa er nødvendigt for os at stille os i Farvandet paa den anden Side Sjælland, Store Bælt, paa en saadan Maade, at vi ogsaa der kunne undgaa et sandsynligt Angreb. Det vil sikkert være den højtærede Minister bekendt, eller rettere, det følger af sig selv, da den højtærede Minister selv tidligere har foreslaaet Befæstningsanlæg i Store Bælt, men i hvert Tilfælde vil det ligeledes være det høje Ting bekendt, at der i den senere Tid er fremkommet bestemte Forslag om, at vi ikke skulde nøjes med Befæstningen omkring Kjøbenhavn, men ogsaa skulde gøre noget for at stille os saaledes i Store Bælt, ikke at vi kunde beherske dette Farvand, thi dette vilde være for meget forlangt, men at vi dog kunde for saa vidt være Herrer over det, at vi ikke uden betydelige Anstrengelser fra anden Magts Side kunde fastes ud deraf. Jeg tror, at denne Plan, som jo har været oppe fra Regeringens Side fra gammel Tid, for over 20 Aar siden, vil være et nødvendigt Supplement til det, der allerede er udført til vort Lands Forsvar. Jeg tror, det ikke vil kunne undgaa, at vi komme til en Befæstning ved Aggersø Sund. Jeg for mit personlige Bedkommende har i gamle Dage — det vil sige for en halv Snes Aar siden eller noget mere, da den Sag blev forelagt fra Regeringens

Side — haft mine Betæneligheder ved den, fordi den da blev ført frem med Fördring paa, at der der nede ved Aggersø Sund skulde anlægges en stor — eller i alt Fald en Fæstning, som altsaa maatte binde en Del af Hæren. Jeg havde den bestemte Forestilling, at vi ikke havde tilstrækkelige personlige Kræfter til at kunne forsvare en saadan Fæstning, naar vi tillige skulde og maatte have Kjøbenhavn befæstet og forsvare den. Men saaledes som Sagen er bragt frem fra forskellige Søofficerers Side i den senere Tid, er der modificeret paa den Maade, at der nu kun er Tale om at saa anlagt en befæstet Ankerplads for Flaaden,ovre ved Aggersø Sund, mellem Aggersø, Omø, Sjælland og Volland — Falster; altsaa kun om et Forsvar imod Søen, hvorved der ikke vil bindes noget af Hæren til dette Terrains Forsvar, og som tillige ikke vil koste overdrevent store Summer. Jeg har den Overbevisning, at, hvor overvejende en Betydning end Kjøbenhavns Befæstning har for vort Lands Forsvar, er denne Befæstning, selv i nok saa god Stand, ikke tilstrækkelig. Jeg har den Overbevisning, at man har Ret i at sige: Der maa ogsaa gøres noget,ovre i Storebælt. Der maa gøres noget derovre for at kunne forsvare Sjælland imod et fjendtligt Angreb, og for at kunne forhindre, at de i og for sig særdeles gode Stillinger, som findes i Storebælt, kunne blive bemægtigede af en Fjende eller rettere sagt af en anden Magt i Tilfælde af en stor Krig, en Bemægtigelse, hvorigennem vi ville blive tvungne ind i Krigen. Det er altsaa min Tro, at en saadan sikret Ankerplads vil være nødvendig, for at vi ikke skulle tvinges til imod vor Vilje at deltage i de store Krige, som dog om kortere eller længere Tid nødvendigvis maa være en Følge af de nuværende uhyre Rustninger Europa rundt. Stulle vi kunne det, saa er det ikke tilstrækkeligt, hvad vi hidtil have gjort, endstønt jeg indrømmer, at det væsentligste er, at den By, hvori vi her sidde, er befæstet, men det vil være nødvendigt ogsaa at have en saadan Befæstning i Storebælt, at andre Magter ikke kunne bemægtige sig den uden videre, uden en saadan Opofrelse af Penge og Blod, at der er Sandsynlighed for, at de ikke ville, idet den bliver dyrere, end den er dem værd. Tillige vil det være af overordentlig Betydning i Tilfælde af et ligefremt Angreb paa vor Selvstændighed, at vi have en saadan befæstet Stilling derovre, idet en saadan Stilling vil kunne hjælpe os til at kunne forsvare Overgangen mellem Fyn og Sjælland og gøre det muligt for vor Hær at koncentrere sig paa